

Wat is het?

Hoofdluizen zijn krab-achtige parasieten die op de hoofdhuid kunnen voorkomen. Hoofdluizen komen vrij algemeen op scholen voor, zijn erg besmettelijk en kunnen soms zorgen voor echte epidemieën. Het hebben van hoofdluis wijst niet op slechte hygiëne, zoals soms wordt verondersteld.

De luizen klimmen met kleine klauwtjes van de ene haar op de andere en springen of vliegen dus niet. Dit klimmen gaat betrekkelijk snel, dus bij nauw contact tussen twee personen kunnen de luizen 'overstappen'. Ook kunnen luizen via kleding (jassen, mutsen etc.) van de ene persoon naar de ander worden overgebracht.

Luizen leven van bloed dat zij opzuigen uit de hoofdhuid. Gemiddeld 'drinkt' de luis 3 tot 6 keer per dag. Wanneer de luis de hoofdhuid niet regelmatig kan bezoeken verhongert hij en sterft. De bijtplaatsen kunnen flink jeuken. Jeuk is daarom vaak het eerste teken van een luizenbesmetting op het behaarde hoofd. De luizen plakken hun eieren tegen de haarschacht aan. De eieren worden neten genoemd. Na 8 dagen komen de kleine luizen uit het ei en zijn vervolgens na ca. 10 dagen geslachtsrijp. Een luis is in staat ongeveer 6 neten per dag te produceren.

Het aantal luizen per geïnfecteerd hoofd is meestal niet heel erg groot (ongeveer 20), wel kunnen veel neten aanwezig zijn!

foto 1: de volwassen hoofdluis is 3 mm groot.

foto 2: net van een hoofdluis, vastgekit aan een haar.

Wat zijn de verschijnselen?

De belangrijkste klacht bij hoofdluis is jeuk die ontstaat door het speeksel van de luizen dat in de huid wordt gebracht tijdens het bloedzuigen. Wanneer de jeuk leidt tot krabben kunnen wondjes ontstaan die op hun beurt weer door bacteriën kunnen worden geïnfecteerd. Dit kan leiden tot pijnlijke ontstekingen.

Hoe wordt het behandeld?

Er zijn twee behandelmethoden **chemische bestrijding** en **kammen**. Sinds begin 2011 stelt het RIVM dat kammen alléén de methode van voorkeur is.

Kammen

De haren moeten enkele keren per week systematisch worden uitgekamd met de speciale luizenkam. Zowel de luizen en de neten zullen vooral dicht bij de hoofdhuid worden aangetroffen. De haren moeten vochtig zijn voor een optimaal resultaat en het moet bij goed licht gebeuren. Door te kammen boven een wit papier kan de 'oogst' worden opgevangen en gecontroleerd. Natuurlijk is het kammen een bijzonder arbeidsintensief werk en het zal niet altijd meevallen de kinderen al die tijd rustig te laten zitten (televisie aanzetten?).

- **Chemische behandeling**

- De chemische behandeling bestaat uit een lotion of shampoo die het zenuwstelsel van de luis aantast waardoor de luis sterft. Ook neten worden op deze wijze uitgeschakeld. Meestal is een eenmalige behandeling voldoende. Er moet op gelet worden dat vooral de hoofdhuid achter de oren

en in de nek wordt meebehandeld. Er zijn in Nederland verschillende hoofdluis-dodende lotions op de markt die in werkzaamheid nauwelijks van elkaar verschillen.

- malathion
 - bioalletrine/piperonylbutoxide
 - permetrine
- De toepassingswijze van elk middel is wel iets verschillend: lees daarom voor gebruik steeds goed de instructies op de bijsluiter. Helaas is het zo dat inmiddels sommige luizenstammen resistent zijn geworden voor een of meerdere van de bovengenoemde middelen: dat wil zeggen dat de behandeling onvoldoende effect sorteert en luizen of hun neten in leven blijven.
 - Let op: sommige middelen zijn ongeschikt voor de behandeling van zwangere vrouwen en zeer jonge kinderen. Behandel daarom nooit zwangere vrouwen, vrouwen die borstvoeding geven of kleine kinderen mee zonder uw arts hierover te raadplegen.

extra maatregelen

Naast de behandeling met het anti-hoofdluis middel moet ook voorkomen worden dat er nieuwe infectie optreedt. Door de volgende aanbevelingen te volgen beperkt u de kans op een nieuwe infectie:

- behandel alle met luizen geïnfecteerde personen tegelijk.
- controleer de haren van uw kind regelmatig na de behandeling.
- neten gaan door de behandeling dood, maar blijven wel aan de haren gekit zitten. Wanneer u neten vindt duidt dit dus niet per se op een nieuwe infectie.
- Was al het beddegoed en kleding van besmette personen op tenminste 60° C .
- Op school of sportclub alle jassen/ dassen/ mutsen niet aan de kapstok hangen, maar in afgesloten plastic zakken, om besmetting via kleding te voorkomen.
- Hou de nagels kort om verwonding bij het krabben te voorkomen.

Vaak worden de behandeling met luis-dodende lotions en uitkammen met elkaar gecombineerd. Alternatieve behandelingen met olie of gel in het haar zijn zinloos.

Als de luizen blijven terugkomen...

Er zijn verschillende redenen waarom luizen niet verdwijnen:

- de behandeling is onvoldoende precies uitgevoerd
 - zijn de haren voldoende vaak uitgekamt?
- er is een herbesmetting door andere personen (op school, sportclub)
 - neem contact op met de leerkrachten op school.
- de luis is resistent voor het gebruikte insecticide middel
 - dit komt helaas steeds vaker voor. In deze gevallen is consequent kammen echt de enige oplossing.